



## **AKVAKULTŪROS VERSLAS IR JO ORGANIZAVIMAS**

**Užduotys**

Parengė: UAB „Kingo Consult Baltic“

Parengtas įgyvendinant projektą Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-022 „Žuvininkystės posričio modulinėms profesinio mokymo programoms skirtu mokymo priemonių rengimas ir modulių mokymo programų išbandymas“

**TURINYS**

1 SKYRIUS. ŽUVIES GAMYBOS PROCESAS AKVAKULTŪROS VERSLE.....	3
2 SKYRIUS. VERSLUMAS IR AKVAKULTŪROS VERSLO ORGANIZAVIMAS.....	7
3 SKYRIUS. AKVAKULTŪROS VERSLO PERSONALAS.....	14
4 SKYRIUS. PREKIŲ PARDAVIMAS AKVAKULTŪROS VERSLE .....	16
5 SKYRIUS. RINKODARA IR ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS.....	18
6 SKYRIUS. AKVAKULTŪROS VERSLO FINANSAI.....	26

# 1 SKYRIUS. ŽUVIES GAMYBOS PROCESAS AKVAKULTŪROS VERSLE

## 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

*Atsakykite į klausimus:*

1. Kodėl jau XV a. Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje pradėta reguliuoti žvejyba?
2. Kuo žvejyba skiriasi nuo žuvininkystės?
3. Kaip skirstoma žvejyba?
4. Kuo ypatinga Europos žuvininkystės pramonė?
5. Ką reglamentuoja Lietuvos Respublikos Žuvininkystės įstatymas?
6. Kokios institucijos atsakingos už žuvininkystės sektoriaus reguliavimą?
7. Kodėl šiandien akvakultūrai visame pasaulyje skiriamas ypatingas dėmesys?
8. Kokie yra galimi akvakultūros metodai?
9. Apibūdinkite ekstensyviąją žuvininkystę.
10. Apibūdinkite intensyviąją žuvininkystę.
11. Kokie yra uždarų recirkuliacinių sistemų pranašumai lyginant su kitomis akvakultūros formomis?
12. Kokie yra uždarų recirkuliacinių sistemų trūkumai lyginant su kitomis akvakultūros formomis?
13. Kokius žuvies gamybos parametrus gali kontroliuoti žuvų augintojas uždaroje recirkuliacinėse sistemose?
14. Kokius žuvies gamybos parametrus gali kontroliuoti žuvų augintojas, augindamas žuvį natūralioje aplinkoje?
15. Paaiškinkite recirkuliacinės sistemos veikimo principus (remtis 1.2.3. pav.).
16. Kokias žuvies rūšis galima auginti uždaroje recirkuliacinėse sistemose?
17. Kokie veiksniai daro didžiausią įtaką žuvų auginimui atviro tipo akvakultūros fermose?
18. Kaip skirstomi ežerai Lietuvoje?
19. Apibūdinkite ežerus, kuriuose galėtų būti auginami starkiai/karšiai/seliavos?
20. Paaiškinkite sąvoką - žuvies ir jos produktų perdirbimas.
21. Kokie yra pagrindiniai žuvies ir jos produktų perdirbimo tikslai?
22. Kokie yra žuvies ir jos produktų perdirbimo būdai?
23. Kuo skiriasi žuvies šaldymas nuo atšaldymo?
24. Kokį žuvies perdirbimo būdą pasirinkus reikia daugiausiai investicijų? Paaiškinkite.
25. Kokį žuvies perdirbimo būdą pasirinkus reikia mažiausiai investicijų? Paaiškinkite.
26. Su kokiomis aplinkosauginėmis problemomis susiduria akvakultūros įmonės?

27. Koks yra pagrindinis recirkuliacinių sistemų pranašumas aplinkosauginiu požiūriu lyginant su kitomis sistemomis?

28. Paaiškinkite, kaip juda vanduo ir dumblas uždaroje akvakultūros sistemoje (remtis 1.5.1. pav.).

## 2 UŽDUOTIS. „Sąvokos ir teiginiai“

Parinkite atsakymus – kiekvienai sąvokai I skiltyje parinkite apibrėžimą iš II skilties. Atsakymus užrašykite taip: 11 K, 12 L, 13 M ir t.t.

I skiltis	II skiltis
1. Žuvų išteklių išsaugojimas ir atkūrimas	A. žuvų paieška, žvejybos įrankių metimas, statymas, traukimas, žvejybos įrankių tempimas, sugautų kiekių patalpinimas laive, žuvų ir žuvininkystės produktų perkrovimas, laikymas laive, perdirbimas laive, perkėlimas, laikymas varžose, tuginimas ir iškrovimas.
2. Akvakultūros produktai	B. veikla susijusi su žuvų išteklių valdymu, išsaugojimu ir atkūrimu, žvejyba, akvakultūra, žuvų perdirbimu, pirminiu žuvininkystės produktų pardavimu ir supirkimu.
3. Pirminis žvejybos produktų pardavimas	C. teisinės, materialios ir finansinės priemonės, padedančios išlaikyti stabilias natūraliai atsikuriančias arba atkurti nykstančias žuvų populiacijas.
4. Denitrifikacija	D. vandens organizmų auginimas ir (arba) veisimas taikant metodus, kuriais siekiama gauti didesnę nei natūraliomis sąlygomis produkciją.
5. Žvejyba	E. bet kurios savo gyvenimo stadijos vandens organizmai, taip pat iš šių organizmų gauti produktai.
6. Mėgėjų žvejyba	F. objektas, kuriame įrengta tokia nuotėkio sistema, kuri nesusisiekiama su atvirais vandenimis tol, kol vanduo patikrinamas, perkošiamas ir išvalomas, kad iš objekto neišstruktų auginami organizmai.
7. Žuvininkystė	G. sužvegotų, apdorotų ar laive perdirbtų žvejybos produktų, iškrautų uoste, pardavimas.
8. Uždara sistema	H. sužvegotų, apdorotų ar laive perdirbtų žvejybos produktų, iškrautų uoste, supirkimas.
9. Akvakultūra	I. azoto išsiskyrimas iš nitratų, jų irimas dėl deguonies stokos dirvožemyje.
10. Pirminis žvejybos produktų supirkimas	J. nekomercinė jūrų gyvųjų vandens išteklių žvejybos veikla poilsio, turizmo arba sporto tikslais.

## 3 UŽDUOTIS. „Taip ar ne?“

Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.

1. Priekrantės žvejyba – tai nekomercinė jūrų gyvųjų vandens išteklių žvejybos veikla poilsio, turizmo arba sporto tikslais.
2. Žvejyba nuo seniausių laikų buvo labai svarbus žmonių pragyvenimo šaltinis ir verslas.
3. Žuvininkystė apima keturias veiklos sritis: žuvų išteklių valdymas, išsaugojimas ir atkūrimas, žvejyba, žuvų perdirbimas, pirminis žuvininkystės produktų pardavimas ir supirkimas.

4. Mažėjant žuvų ir jūros gėrybių ištekliams nėra numatyta jokių veiksnių, kurie padėtų panaikinti vis didėjantį žuvies pasiūlos trūkumą.
5. Vykdamas ekstensyviąją žuvininkystę tvenkiniai periodiškai turi būti valomi ir tręšiami, kad būtų paskatinama augti natūrali augmenija ir padaugėtų mikroorganizmų, reikalingų žuvų augimo procese.
6. Didelė dalis vėžiagyvių ir moliuskų yra auginami intensyviuoju būdu.
7. Pasiekimai intensyvios jūrinės žuvininkystės srityje sudarė sąlygas papildyti otų, laišų, kuprių pasiūlą.
8. Uždaros recirkuliacinės sistemos padeda spręsti daug problemų, susijusių su žuvų auginimu: patiriami mažesni nuostoliai dėl paukščių, vagysčių, kontroliuojant vandens temperatūrą galima paspartinti žuvies augimą, nuolat valant vandenį galima sumažinti ligų pavojų ir kt.
9. Visos recirkuliacinės sistemos veikia vienodu intensyvumu.
10. Žuvų auginimas ežere, tvenkinyje ar upėje yra priklausomas nuo išorinių sąlygų: telkinio vandens temperatūros, vandens švarumo, deguonies lygio, pasroviui nešamų dumblių, lapų ir kt.
11. Galimybė kontroliuoti vandens temperatūrą, deguonies lygį arba dienos šviesą recirkuliacinėje sistemoje, sukuria stabilias ir optimalias sąlygas žuviai, ji patiria mažiau streso ir jos augimas pagerėja.
12. Recirkuliacinėse sistemose nebūtina nuolat apdoroti vandenį tam, kad žuvys būtų gyvos bei geros būklės.
13. Bet kokios rūšies žuvys, sėkmingai auginamos įprastame žuvų ūkyje, gali būti taip pat lengvai auginamos recirkuliacinėse sistemose.
14. Ar rinkos sąlygos yra palankios turimoms žuvų rūšims, auginamoms recirkuliacinėse sistemose, labiausiai priklauso nuo kitų gamintojų turimų ir naudojamų technologijų.
15. Lietuvoje tvenkininei žuvininkystei plėtoti sąlygos labai palankios: pakankamai ilgas žuvų vegetacijos periodas, pastovi temperatūra pavasarį ir vasarą, nesudėtingos hidrometeorologinės sąlygos.
16. Parenkant žuvų suleidimo kombinacijas, svarbiausias tikslas nepakenkti ežero ekosistemai, kryptingai išnaudoti natūralius pašarų išteklius ir gauti papildomos ichtioprodukcijos.
17. Žuvies perdirbimas apima procesus, susijusius su žuvų ir žuvų produktų pateikimu vartotojui, nuo jų sugavimo momento iki jų pateikimo prekybos vietose.
18. Pakuojant žuvį ir jos produktus siekiama apsaugoti produktus nuo taršos, taip pat teikti informaciją vartotojams.
19. Tradiciniame žuvų ūkyje vandens gyvių ir augalų auginimas gali būti vertinamas kaip aplinką tausojantis žuvų gamybos būdas.

20. Recirkuliacinės sistemos nutekamieji vandenys gali būti nukreipti į augalų tvenkinį, šaknų zoną, filtravimo sistemą ir panaudojami pakartotinai.

---

#### 4 UŽDUOTIS „Akvakultūra“

*Padiskutuokime:*

1. Koks jūsų požiūris į uždaroje sistemoje užaugintą žuvį? Ar ji mažiau vertinga nei laukinė žuvis? Kaip manote, koks yra visuomenės (jūsų artimųjų) požiūris šiuo klausimu?
2. Kokius gebėjimus jūs turite? Kokius gebėjimus reikėtų papildomai ugdyti?
3. Ar turite šioje verslo srityje kokią nors svajonę, tikslą?

---

#### 5 UŽDUOTIS „Akvakultūros tipas“

Įvertinkite savo darbo grupės (komandos) turimus gamybinius pajėgumus (geografinė teritorija, investiciniai pajėgumai, kompetencijos). Kokią akvakultūros rūšį pasirinksite veiklai pradėti? Argumentuokite savo pasirinkimą.

---

#### 6 UŽDUOTIS „Kas geriau?“

Uždaroje recirkuliacinėse sistemose auginama žuvis turi būti nuolat prižiūrima. Vienas iš svarbiausių darbų, siekiant maksimalaus žuvies augimo efekto, yra žuvies rūšiavimas. Skirtingo dydžio žuvelėms reikia vis kitų pašarų, skirtingų savo maistine sudėtimi. Žuvelės galima rūšiuoti dviem būdais: automatizuojant procesą ir naudojantis rankiniu žuvų rūšiuotuvu.

Jei ūkio subjektas nusprendžia investuoti į automatizuotą rūšiavimo sistemą, jam reikės 100 000 €, o darbo našumas 30 g dydžio žuvis – 40 tūkst. vnt./h; tinka rūšiuoti 30 g -1,5 kg žuvims.

Paskaičiuokite ir pagrįskite, kodėl verta (arba ne) samdyti darbuotoją, kai darbuotojo mėnesio kaina 1 000 €, darbo našumas 5 000 žuvelių per valandą, žuvelės rūšiuojamos 2 kartus per mėnesį, sistemoje reikia išrūšiuoti 50 000 žuvelių, rankinio rūšiuotuvo kaina 10 000 €?

---

#### 7 UŽDUOTIS „Atsakymų paieška“

Suformuluokite klausimų sąrašą, į kuriuos Jūsų komanda turi atsakyti prieš pradėdama veiklą, t.y. auginti žuvį uždaroje recirkuliacinėse sistemose.

Numatykite, kas galėtų Jums pateikti atsakymus į šiuos klausimus?

## 2 SKYRIUS. VERSLUMAS IR AKVAKULTŪROS VERSLO ORGANIZAVIMAS

### 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

*Atsakykite į klausimus:*

1. Paaiškinkite, kokie veiksniai lemia asmeninę arba verslo sėkmę.
2. Apibūdinkite sąvoką *verslumas*. Kuo jis svarbus kiekvienam iš mūsų?
3. Kokios penkios asmens savybės yra svarbiausios versliam žmogui? Kodėl?
4. Kuo verslas skiriasi nuo kitų žmogaus užsiėmimo būdų?
5. Kokie yra trys mišriosios ekonomikos sistemos pagrindiniai dalyviai?
6. Kokias funkcijas atlieka pagrindiniai mišriosios ekonomikos sistemos dalyviai? Kaip jie tarpusavyje susiję?
7. Kokie yra pagrindiniai (trys) visų verslų skirtumai?
8. Kokie yra pagrindiniai (trys) visų verslų panašumai?
9. Pateikite pavyzdžių, kada akvakultūros įmonė veikia keturiose pagrindinėse rinkose.
10. Paaiškinkite, kuo ypatinga akvakultūros įmonės išorinė aplinka. Išvardinkite šios aplinkos elementus.
11. Paaiškinkite, kuo ypatinga akvakultūros įmonės vidinė aplinka. Išvardinkite šios aplinkos elementus.
12. Kuo skiriasi tiesioginio poveikio aplinkos elementai nuo netiesioginio poveikio aplinkos elementų?
13. Kokie aplinkos veiksniai daro didžiausią įtaką įmonės gebėjimui uždirbti pelną? Paaiškinkite.
14. Ar netiesioginės aplinkos veiksniai gali tapti tiesioginės aplinkos veiksniais akvakultūros įmonėje? Paaiškinkite.
15. Koks tiesioginio poveikio aplinkos veiksnys daro didžiausią įtaką kuriant ir palaikant akvakultūros įmonės įvaizdį? Paaiškinkite.
16. Nuo kurių tiesioginio poveikio aplinkos veiksnių labiausiai priklauso akvakultūros įmonės uždirbamas pelnas? Paaiškinkite.
17. Į kokius šešis klausimus reikia turėti atsakymus pasirenkant verslo formą akvakultūros ūkiui?
18. Kokie yra individualios veiklos pagal pažymą ypatumai?
19. Kokie yra individualios veiklos pagal verslo liudijimą ypatumai?
20. Kokie yra ūkininko ūkio veiklos ypatumai?

21. Kokie mokesčiai mokami vykdant individualią veiklą pagal pažymą, su verslo liudijimu ir ūkininko ūkyje?
22. Kokią individualios veiklos formą – veikla pagal pažymą, verslo liudijimą ar ūkininko ūkį – galima pasirinkti kuriant akvakultūros ūkį? Paaiškinkite.
23. Kokius mokesčius ir kada juos turi mokėti juridinis asmuo?
24. Kokie yra verslo plano rengimo tikslai?
25. Sudarykite naujai kuriamo akvakultūros ūkio, auginančio žuvį recirkuliacinėje sistemoje ir kurio veikla bus vykdoma Klaipėdos apskrityje, verslo plano struktūrą.
26. Kuo žuvies ir jos produktų atsekamumas yra svarbus žuvies augintojui, žuvies ir jos produktų pardavimo tarpininkui ir žuvies produktų vartotojui?
27. Kodėl atsekamumo sistema sudėtinga įgyvendinti praktikoje?
28. Kodėl svarbu, kad visi žuvininkystės sektoriaus subjektai diegtų atsekamumo sistemą savo veikloje?
29. Ar akvakultūros verslas turi būti socialiai atsakingas? Paaiškinkite savo nuomonę.
30. Kokios etinės problemos, su kuriomis susiduria Lietuvos verslininkai, kelia daugiausia problemų vartotojams ir darbuotojams?

## 2 UŽDUOTIS. „Sąvokos ir teiginiai“

Parinkite atsakymus – kiekvienai sąvokai I skiltyje parinkite apibrėžimą iš II skilties. Atsakymus užrašykite taip: 11 K, 12 L, 13 M ir t.t.

I skiltis	II skiltis
1. Juridinis asmuo	A. galimybė išimtinai susekti, stebėti ir atpažinti produkto vienetą arba partiją visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose.
2. Verslo liudijimas	B. žodžiu ir skaičiais pateikta informacija apie įmonės būklę, struktūrą, planus ir prognozes.
3. Atsekamumas	C. savo pavadinimą turinti įmonė, įstaiga ar organizacija, kuri gali savo vardu įgyti ir turėti teises bei pareigas, būti ieškovu ar atsakovu teisme.
4. Individuali veikla	D. fizinis asmuo, kuris vienas arba su partneriais verčiasi žemės ūkio veikla ir miškininkyste, o jo ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre.
5. Verslas	E. dokumentas, patvirtinantis nustatyto fiksuoto dydžio pajamų mokesčio sumokėjimą verčiantis individualia veikla ir (arba) nekilnojamojo pagal prigimtį daikto nuomos veikla.
6. Verslo planas	F. savarankiška veikla, kuria versdamasis gyventojas siekia gauti pajamų ar kitokios ekonominės naudos per tęstinį laikotarpį.
7. Verslumas	G. organizacijos savininkas(-ai), profesinės sąjungos, tiekėjai ir kiti asmenys, kurie daro tiesioginę įtaką organizacijai ir jos gaminamai produktui.
8. Ūkininkas	H. technologija, ekonomika, visuomenės politinės pažiūros – sąlygoja klimatą, kuriame veikia organizacija.
9. Netiesioginio poveikio aplinka	I. tai, kuo verčiamasi, veikla, darbas, iš kurio gyvenama, gaunama pelno; gamybinio pobūdžio ūkinė veikla; (smulki) gamyba, amatai



**10. Tiesioginio poveikio aplinka**

**J.** siekimas naujų idėjų, projektų įgyvendinimo, t.y. sugebėjimas sėkmingai organizuoti ir valdyti savo gyvenimą bei verslą, pelningai gaminti prekes ar teikti paslaugas.

**3 UŽDUOTIS. „Taip ar ne?“**

*Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.*

1. Kiekvienas iš mūsų gimsta su tam tikrais polinkiais, pavyzdžiui, sugeba subtiliai jausti žodį ar žaisti kamuoliu.
2. Verslumo sąvoka apima visų savo noru veiklos procese dalyvaujančią komandą, kuri rizikuoja, kuria, skatina, įgyvendina ir iki galo įvykdo novatoriška idėjas bei sukuria apčiuopiamą vertę.
3. Mišriojoje ekonomikos sistemoje rinkos dalyviai – verslai ir vartotojas – „susitinka“ rinkose, kur priima sprendimus, tenkina poreikius ir kitaip veikia vieni kitus.
4. Verslas – tai veikla, teikianti naudą tik verslininkui, bet ne kitiems mainų dalyviams.
5. Naujų idėjų kūrimas yra būtina kiekvieno verslo išlikimo sąlyga.
6. Sklandžią organizacijos veiklą turi užtikrinti organizacinė struktūra, paprastai hierarchinio pobūdžio.
7. Organizacijos tikslų siekiamas dažnai priklauso nuo individualių vadovų sugebėjimų.
8. Organizacija iš išorinės aplinkos ima išteklius, perdirba juos į gaminius ar paslaugas ir siunčia atgal į išorinę aplinką kaip prekes, paslaugas ir informaciją.
9. Tiesioginio poveikio elementai – technologija, ekonomika, visuomenės politinės pažiūros – sąlygoja klimatą, kuriame veikia organizacija.
10. Organizacijoje darbuotojas numato verslo plėtros galimybes, ieško investicijų, valdo įmonę.
11. Žiniasklaida rinkose siekia užtikrinti, kad organizacijos ir kiti rinkos dalyviai saugotų visuomenės interesus ir laikytųsi laisvosios rinkos principų.
12. Kokią įtaką pasirenkant verslo veiklos formą daro būsimojo verslininko turimas kapitalo kiekis.
13. Galimos ekonominės veiklos įteisinimo formos yra individuali veikla ir juridinio asmens steigimas.
14. Individualią veiklą pagal pažymą vykdantis gyventojas pajamų mokestį pats deklaruoja, apskaičiuoja ir sumoka, mokestiniams metams pasibaigus, pateikdamas metinę pajamų mokesčio deklaraciją.
15. Gyventojas gali įsigyti ribotą skirtingų veiklos rūšių verslo liudijimų skaičių. [ne, neribotą skirtingų veiklos rūšių verslo liudijimų skaičių]
16. Ūkininkas privalo turėti nuosavybės teises į ūkyje naudojamą žemę, mišką ar vandens telkinį.
17. Ūkininkas negali samdyti darbuotojų.

18. Registruojant individualią įmonę ir uždaryją akcinę bendrovę nebūtinai įstatinis kapitalas.
19. Individuali įmonė yra ribotos civilinės atsakomybės įmonė.
20. Žemės ūkio bendrovėje nariais gali būti du juridiniai asmenys.
21. Juridiniai asmenys pelno mokestį moka vieną kartą per mėnesį.
22. Registruojant individualią veiklą reikia pateikti daug įvairių dokumentų ir mokėti mokesčius notarui.
23. Verslininkas pradėdamas verslą prisiima įsipareigojimus darbuotojams, verslo partneriams ir valstybei.
24. Atsekamumas yra galimybė išimtinai susekti, stebėti ir atpažinti produkto vienetą arba partiją visuose gamybos, perdirbimo ir platinimo etapuose.
25. Kiekvienas save gerbiantis verslininkas turi vadovautis šia etine nuostata: pirmiausia viską vertinti pinigais, o po to gerbti žmones.

---

#### 4 UŽDUOTIS.

*Akvakultūros ūkis pradės veiklą po pusės metų. Investicijų į įrangą planuojama gauti iš žemės ūkio paramos fondo, taip pat bus investuojamos nuosavos lėšos (iki 30% projekto vertės). Ūkyje planuojama užauginti 10 tonų upėtakių per metus, žuvis prekinį dydį pasieks po pusės metų nuo auginimo pradžios.*

1. Sudarykite aprašyto akvakultūros ūkio verslo plano struktūrą.
2. Parenkite akvakultūros ūkio „*Įmonės aprašymą*“. Pasiūlykite įmonės pavadinimą ir parinkite teisinę veiklos formą. Pagrįskite savo pasirinkimą.
3. Parenkite žuvininkystės sektoriaus aplinkos analizę.

---

#### 5 UŽDUOTIS.

Kiekvieną žemiau parašytą savybę įvardinkite kaip konkrečios įmonės rūšies privalumą arba trūkumą, įrašydami į atitinkamą lentelės vietą. Kai kurios savybės tiks ne vienai, o kelioms įmonių rūšims.

	Privalumai	Trūkumai
Individuali įmonė (IĮ)		
Mažoji bendrija (MB)		
Bendrovė (UAB, AB)		

1. Savininkas visada yra „šeimininkas“.
2. Gali veiklą tęsti neribotai.
3. Įsteigimo finansavimą riboja asmeninės santaupos ir galėjimas pasiskolinti.
4. Kiekvienas iš savininkų veikia įmonės vardu ir yra asmeniškai atsakingas už jos veiksmus.
5. Darbuotojams mažai galimybių siekti karjeros, nes tokios įmonės yra labai mažos.
6. Tai lengviausiai įkuriama įmonė.

7. Ribota įmonės turtinė atsakomybė.
8. Jos nuosavybę lengvai galima perleisti parduodant akcijas.
9. Kuriant šios rūšies įmonę dažnai reikia teisininko paslaugų.
10. Neribota įmonės turtinė atsakomybė.
11. Žmonės gali pirkti ir parduoti turimas akcijas, verslui netrikdomai tęsiant veiklą.
12. Verslo įmonės pelnas yra sukurtas vien jos savininkų (pajininkų).
13. Šios įmonės savininko mirtis gali nutraukti įmonės veiklą.
14. Dvigubas pajamų apmokestinimas.
15. Įmonė gali plėtotis neribotai ir tapti labai didele.
16. Savininkas gali sparčiai reaguoti į rinkos pokyčius.
17. Įmonės vadyba atskirta nuo nuosavybės.
18. Veiklai pradėti sutelkiamos daugiau nei vieno asmens lėšos.
19. Įmonės pavadinime turi būti nurodytas savininko vardas ir pavardė.
20. Labai sudėtinga ir ilgai trunkanti steigimo procedūra.

## 6 UŽDUOTIS.

Užpildykite lentelę surašydami dokumentus, kuriuos gali prireikti registruojant įmonę, ir + pažymėkite, kokias įmones registruojant reikia rengti atitinkamą dokumentą.

Eil. Nr.	Dokumentas	IĮ	ŪB	MB	UAB	AB
1.	Prašymas registruoti įmonę juridinių asmenų registre	+	+	+	+	+
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						

## 7 UŽDUOTIS.

Apsilankykite <http://www.registrucentras.lt/> puslapyje ir surašykite, kokius veiksmus reikia atlikti registruojant:

- a) mažąją bendriją,

- b) žemės ūkio bendrovę,  
c) uždarają akcinę bendrovę.

### 8 UŽDUOTIS.

Užpildykite lentelę nurodydami po tris paprastųjų ir privilegijuotųjų akcijų pranašumus ir trūkumus.

Akcijų klasė	Pranašumai	Trūkumai
Paprastosios akcijos	1. 2. 3.	1. 2. 3.
Privilegijuotosios akcijos	1. 2. 3.	1. 2. 3.

### 9 UŽDUOTIS.

Užpildykite lentelę nurodydami po du akcijų ir obligacijų privalumus ir trūkumus.

Vertybinių popierių	Pranašumai	Trūkumai
Akcijos	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.
Obligacijos	1. 2. 3. 4.	1. 2. 3. 4.

### 10 UŽDUOTIS.

Yra trys pagrindinės investuotojų grupės:

- Privilegijuotųjų akcijų savininkai;
- Paprastųjų akcijų savininkai;
- Akcinių bendrovių obligacijų savininkai.

Atsakykite į klausimus:

- A. Kurie iš šių investuotojų yra įmonių savininkai? Kodėl?
- B. Kieno gaunamos pajamos bus pačios nestabiliausios? Kodėl?
- C. Kurie iš šių investuotojų mažiausiai rizikuoja, investavusios savo pinigus? Kodėl?
- D. Kurie iš šių investuotojų gali gauti didžiausias pajamas, jei įmonė dirba labai sėkmingai? Kodėl?

## 11 UŽDUOTIS.

Jauna šeima turi įsigijusi akcinės bendrovės, auginančios karpius tvenkinių sistemoje, akcijų. Šiuo metu bendrovė planuoja didinti įstatinį kapitalą ir papildomai išleisti akcijas ir obligacijas. Kaip geriau pasielgti, investuojant 5000 €– papildomai pirkti akcijų ar įsigyti obligacijų.

Kaip patartum šiai šeimai investuoti turimus pinigus? Atsakymą pagrįskite.

---

## 12 UŽDUOTIS.

*Padiskutuokime:*

1. Koks jūsų požiūris į uždarose sistemose užaugintą žuvį? Ar ji mažiau vertinga nei laukinė žuvis? Kaip manote, koks yra visuomenės (jūsų artimųjų) požiūris šiuo klausimu?
  2. Kokius gebėjimus jūs turite? Kokius gebėjimus reikėtų papildomai ugdyti?
  3. Ar turite šioje srityje kokią nors svajonę, tikslą?
- 

## 13 UŽDUOTIS.

Jūsų komandos verslo idėja – įrengti uždarą recirkuliacinę sistemą URS-40, kurioje norite auginti upėtakius. Produkciją planuojate pradžioje platinti vakarų Lietuvoje, vėliau apimti visą Lietuvos teritoriją ir net vežti į Latviją.

Suformuluokite savo veiklos viziją ir misiją. Viziją suformuluokite kaip šūkį. Kokiomis vertybėmis Jūs vadovausitės augindami savo verslą? Pagrįskite.

---

## 14 UŽDUOTIS.

Organizacija siekdama įgyvendinti misiją turi suformuluoti tikslus, kuriais vadovausis ir kurie parodys, ar nenukrypstama nuo kelio. Todėl tikslai turi atitikti tris kriterijus:

- tikslai turi būti *realūs* ir *pasiekiami*;
- tikslai turi būti *išmatuojami*;
- tikslai turi būti *aiškūs* ir visiems *suprantami*.

Suformuluokite pagrindinius savo misijos įgyvendinimui reikalingus tikslus. Įvertinkite juos pagal anksčiau nurodytus kriterijus.

---

### 3 SKYRIUS. AKVAKULTŪROS VERSLO PERSONALAS

#### 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

*Atsakykite į klausimus:*

1. Kodėl personalo valdymas gamybos įmonėje yra svarbi verslo sėkmės dalis?
  2. Kokias kompetencijas turi turėti akvakultūros įmonės darbuotojas?
  3. Kokie yra personalo mokymo būdai?
  4. Į ką reikia atkreipti dėmesį skaičiuojant darbuotojų poreikį akvakultūros įmonėje?
  5. Kokie darbai turi būti atliekami kasdien, kad URS sėkmingai veiktų?
  6. Kokie darbai turi būti atliekami kiekvieną mėnesį, kad URS sėkmingai veiktų?
  7. Kokie darbai turi būti atliekami vieną kartą per metus, kad URS sėkmingai veiktų?
- 

#### 2 UŽDUOTIS. „Taip ar ne?“

*Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.*

1. Akvakultūros ūkyje personalas turi tenkinti gamybą pagal savo kokybinę ir kiekybinę sudėtį, t.y. personalo būtų tiek, kad būtų užtikrintas nenutrūkstamas gamybos ciklas.
  2. Du kartus per dieną darbuotojas turi įvertinti žuvų elgesį ir vandens kokybę.
  3. Vieną kartą per mėnesį darbuotojai turi valyti URS esantį biofiltrą.
  4. Recirkuliacinė sistema leidžia žuvų augintojui visiškai kontroliuoti visus gamybos rodiklius.
  5. Personalo organizavimas apima tik jo atranką ir vertinimą.
  6. Pareigybių instrukcijose apibūdinamos pareigybės, atskirų darbų turinys, darbuotojų teisės ir pareigos, atsakomybės ir darbų atlikimo tvarka.
  7. Pasikeitus gamybos sąlygoms pareigybinės instrukcijos ir darbo vietų aprašai neturėtų būti koreguojami.
- 

#### 3 UŽDUOTIS

1. 3 skyriuje pateikti darbai, kuriuos uždaroje recirkuliacinėje sistemoje turi atlikti dirbantis asmuo. Jais remiantis suformuluokite darbuotojų kompetencijų aplanką, nurodydami konkrečius kvalifikacinius reikalavimus (kokių savybių reikia šiam darbuotojui, kokius gebėjimus jis turi turėti, kokių žinių jam reikės ir pan.).
  2. Kokios galimos problemos samdant personalą? Kur darbuotojas ir Jūs galite tobulinti turimas kompetencijas?
-

#### 4 UŽDUOTIS

Uždarose recirkuliacinėse sistemose auginama žuvis turi būti nuolat prižiūrima. Vienas iš svarbiausių darbų, siekiant maksimalaus žuvies augimo efekto, yra žuvies rūšdavimas. Skirtingo dydžio žuvelėms reikia vis kitų pašarų, besiskiriančių savo maistine sudėtimi. Žuvelės galima rūšiuoti dviem būdais: automatizuojant procesą ir naudojantis rankiniu žuvų rūšiuotuvu.

Jei ūkio subjektas nusprendžia investuoti į automatizuotą rūšdavimo sistemą, jam reikės 100 000 €, o darbo našumas 30 g dydžio žuvis – 40 tūkst. vnt./h; tinka rūšiuoti 30 g -1,5 kg žuvims.

Paskaičiuokite ir pagrįskite, kodėl verta (arba ne) samdyti darbuotoją, kai darbuotojo mėnesio kaina 300 €, darbo našumas 5 000 žuvelių per valandą, žuvelės rūšiuojamos 2 kartus per mėnesį, sistemoje reikia išrūšiuoti 50 000 žuvelių, rankinio rūšiuotuvo kaina 3000 €?

## 4 SKYRIUS. PREKIŲ PARDAVIMAS AKVAKULTŪROS VERSLE

### 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

Atsakykite į klausimus:

1. Kokias funkcijas vykdo prekių paskirstymo grandinės dalyviai?
2. Kaip paskirstomos lėšos tarp prekių paskirstymo grandinės dalyvių?
3. Paaiškinkite tiesioginės ir netiesioginės prekių paskirstymo grandinės esmę.
4. Kokie veiksniai yra svarbūs renkantis mažmeninės prekybos objekto vietą?
5. Kokie veiksniai yra svarbūs renkantis didmeninės prekybos objekto vietą?
6. Kokias sąlygas būtina įvertinti renkantis mažmeninės prekybos vietą?
7. Kokią naudą teikia internetinė rinkodara vartotojui?
8. Kokią naudą teikia internetinė rinkodara gamintojui, pardavėjui?
9. Kokie yra pagrindiniai internetinės rinkodaros būdai, kuriuos gali naudoti pardavėjas ar gamintojas?
10. Kokie yra pagrindiniai prekybos renginiai?
11. Kuo skiriasi *mugė* nuo *parodos*?
12. Kaip veikia aukcionas? Kokią naudą gauna vartotojas ir pardavėjas dalyvaudamas aukcione?
13. Kodėl įmonė turi turėti didesnę ar mažesnę sandėlį?
14. Kokie veiksniai yra svarbūs rengiant įmonės sandėlius?
15. Paaiškinkite sąvoką *prekių laikymo režimas*.
16. Kodėl būtina tinkamai supakuoti žuvį ir jos produktus?
17. Kokie modifikuoto atmosferos pakavimo privalumai lyginant jį su vakuuminiu pakavimu?
18. Kokie modifikuoto atmosferos pakavimo trūkumai lyginant jį su vakuuminiu pakavimu?

### 2 UŽDUOTIS. „Sąvokos ir teiginiai“

Parinkite atsakymus – kiekvienai sąvokai I skiltyje parinkite apibrėžimą iš II skilties. Atsakymus užrašykite taip: 11 K, 12 L, 13 M ir t.t.

I skiltis	II skiltis
1. Elektroninė prekyba	A. grupė tarpusavyje susijusių organizacijų, kurios dalyvauja produkto pateikimo individualiam ar verslo vartotojui procese.
2. Tiesioginio paskirstymo grandinė	B. grupė tarpininkų atliekančių tam tikras funkcijas, kad užtikrintų produkto nuosavybės į jį teisės pateikimą galutiniam vartotojui.
3. Mugė	C. paskirstymo grandinė, kurioje nėra tarpininkų.
4. Aukcionas	D. geografinė vieta, kurioje, sujungus gamybos veiksnius, vykdoma ūkinė veikla.
5. Paskirstymo grandinės lygis	E. prekių pirkimas ir pardavimas naudojantis elektroninėmis technologijomis.



<b>6. Prekių laikymo režimas</b>	F. vieta, kurioje nustatytu laiku pirkėjai ir pardavėjai susitinka pirkti ar parduoti prekių.
<b>7. Prekybos objekto vieta</b>	G. viešas pardavimas, kai prekę įsigyja pirkėjas, už ją pasiūlęs didžiausią kainą
<b>8. Prekių paskirstymo grandinė</b>	H. priemonių ir taisyklių sistema, užtikrinanti tinkamas prekių laikymo sąlygas.
<b>9. Turgus</b>	I. tam tikroje vietovėje periodiškai vykstantis prekybos renginys, kuriame parduoti pateikiamas platus vienos ar kelių pramonės šakų prekių asortimentas.

### 3 UŽDUOTIS. „,Taip ar ne?“

*Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.*

1. Prekių paskirstymo grandinė užpildo pagrindines laiko, vietos bei nuosavybės spragas, skiriančias prekes nuo jų vartotojų.
2. Vidutinė pinigų suma, už kurią įsigyjama prekių didmeninėje prekyboje, daug mažesnė.
3. Mažmeninės prekybos objekto pirkėjų skaičius yra nepalyginamai didesnis nei didmeninėje prekyboje.
4. Netiesioginio paskirstymo grandinėje nėra jokių tarpininkų.
5. Prekės paklausa priklauso nuo gyventojų skaičiaus ir struktūros, jų perkamosios galios, gyvenimo ir vartojimo įpročių.
6. Pirkdamas internetu vartotojas gali gauti įvairios palyginamosios informacijos apie įmones, prekes ir konkurentus.
7. Interaktyvi rinkodara nepasižymi lankstumu, neleidžia pardavėjui nuolat koreguoti savo veiklos.
8. Paroda – tai tam tikroje vietovėje periodiškai vykstantis prekybos renginys, kuriame parduoti pateikiamas platus vienos ar kelių pramonės šakų prekių asortimentas.
9. Parenkant sandėlio vietą būtina įvertinti sandėliavimo ir transportavimo išlaidas, sandėliuojamųjų medžiagų, žaliavų ar prekių rūšį.
10. Pakavimo paskirtis – apsaugoti produktą nuo taršos, taip pat teikti informaciją vartotojams, jei produktas yra tinkamai paženklintas.

### 4 UŽDUOTIS

Jūs nusprendėte pasistatyti uždaro tipo žuvies auginimo fermą ir auginti prekinę žuvį (upėtakis, šamas), kurios metinis našumas 40 tonų. Jūsų ūkis veiks Skuodo rajone. Čia nėra nei vienos veikiančios žuvies auginimo fermos. Artimiausi konkurentai Latvijoje. Suformuokite ūkio produkcijos paskirstymo grandinę. Kokią paskirstymo strategiją efektyviausią pasirinkti? Pagrįskite savo sprendimus.

## 5 SKYRIUS. RINKODARA IR ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

### 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

*Atsakykite į klausimus:*

1. Kuo produktas skiriasi nuo prekės?
2. Kokie yra produkto lygiai? Apibūdinkite juos.
3. Kaip gali būti klasifikuojami produktai?
4. Kaip gali būti klasifikuojami vartojamieji produktai? Pateikite pavyzdžių.
5. Kuo yra ypatingi pramonės produktai?
6. Kuo kaina yra svarbi kiekvienos įmonės kasdieninėje veikloje?
7. Kodėl įmonės naudoja nevienodas kainų nustatymo strategijas?
8. Kokie išoriniai ir vidiniai veiksniai įtakoja kainodaros strategiją įmonėje?
9. Kada įmonei tikslinga nustatant prekių ar paslaugų kainas siekti išgyvenimo tikslų?
10. Kuo įmonei yra svarbios sąnaudos?
11. Kuo skiriasi pastoviosios įmonės sąnaudos nuo kintamųjų? Pateikite tokių sąnaudų pavyzdžių.
12. Kokioje rinkoje įmonė gali laisvai nustatyti prekių ar paslaugų kainas? Kodėl?
13. Apibūdinkite monopolinės konkurencijos rinką.
14. Kas lemia prekių ar paslaugų minimalias ir maksimalias kainų ribas?
15. Kokie yra pagrindiniai kainodaros metodai?
16. Kokia *sąnaudų ir antkainio* kainodaros metodo esmė?
17. Kokie *sąnaudų ir antkainio* kainodaros metodo trūkumai?
18. Kokia yra *lūžio taško* kainodaros metodo esmė?
19. Kokie yra *lūžio taško* kainodaros metodo privalumai?
20. Kokia yra vertė kainodaros esmė?
21. Kokias funkcijas atlieka kaina įmonės – pardavėjos požiūriu?
22. Kokie yra kainų koregavimo tikslai?
23. Apibūdinkite kokias nuolaidų formas gali naudoti įmonės savo kasdieninėje veikloje?
24. Kokie yra reklamos biudžeto sudarymo metodai?
25. Kuo remiasi riboto rėmimo biudžeto metodas? Koks jo pagrindinis trūkumas?
26. Kuo remiasi tikslų ir užduočių remiamos biudžeto metodas?
27. Kokias reklamos priemones gali naudoti prekybos įmonės?
28. Kokie yra asmeninio pardavimo privalumai lyginant jį su reklama?
29. Kokius du vaidmenis atlieka pardavimų personalas asmeninio pardavimo metu?
30. kokias funkcijas atlieka pardavimų personalas asmeninio pardavimo metu?

31. Kodėl yra svarbus bendravimas po pardavimo?
32. Kodėl prieš pasiūlant prekę pirkėjui būtina išsiaiškinti jo poreikius?
33. Kodėl pokalbio su pirkėju sėkmė priklauso nuo pardavėjo profesinių žinių?
34. Kuo ryšiai su visuomene, kaip įmonės komunikavimo priemonė, skiriasi nuo reklamos?
35. Kodėl įmonės savo kasdieninėje veikloje labai aktyviai naudoja pardavimo skatinimo priemones?
36. Kokias pardavimo skatinimo priemones gali naudoti įmonės?
37. Kokios tiesioginės rinkodaros priemonės gali naudoti įmonės?
38. Kokie yra tiesioginės rinkodaros privalumai pirkėjui?
39. Kokie yra tiesioginės rinkodaros privalumai pardavėjui?
40. Kokie yra tiesioginės rinkodaros trūkumai?

## 2 UŽDUOTIS. „Sąvokos ir teiginiai“

Parinkite atsakymus – kiekvienai sąvokai I skiltyje parinkite apibrėžimą iš II skilties. Atsakymus užrašykite taip: 11 K, 12 L, 13 M ir t.t.

I skiltis	II skiltis
1. Rinkodaros komunikacija	A. tiesioginis bendravimas su pasirinktais vartotojais, siekiant sulaukti greito jų atsako ir puoselėti ilgalaikius ryšius.
2. Bendrosios sąnaudos	B. veikla, kuria siekiama visuomenėje suformuoti teigiamą įmonės įvaizdį, sukurti pasitikėjimo ir supratimo atmosferą.
3. Akvakultūros produktai	C. visuma į pirkėjus nukreiptų trumpalaikių veiksmų, kuriais, sudarius palankesnes prekių įsigijimo sąlygas, siekiama didinti prekių pardavimą.
4. Rinkos segmentavimas	D. tiesioginis pardavėjo bendravimas su potencialiu pirkėju siekiant jam parduoti prekę.
5. Pardavimo skatinimas	E. priemonių visuma, skirta vartotojams apie produktus informuoti, veikti jų nuostatoms, prekių ženklų įvaizdžiui kurti.
6. Antkainis	F. kainos pirkėjams sumažinimas už tam tikras jų paslaugas, susijusias su prekių pirkimu.
7. Rinkos struktūra	G. suma, kuria pakelta kieno nors kaina.
8. Tiesioginė rinkodara	H. svarbių rinkos požymių visuma, lemianti rinkos dalyvių elgseną.
9. Akvakultūros produktų rinkos paklausa	I. kintamųjų ir pastoviųjų sąnaudų suma tam tikram produkcijos kiekiui pagaminti.
10. Ryšiai su visuomene	J. sąnaudos, kurios kinta priklausomai nuo gaminamosios produkcijos ar teikiamų paslaugų kiekio.
11. Tikslinė rinka	K. sąnaudos, kurios nesikeičia kintant produkcijos gamybos ar pardavimo kiekiui.
12. Rinka	L. prekių gamybos, paslaugų teikimo metu sunaudotų ekonominių išteklių vertinė išraiška.
13. Asmeninis pardavimas	M. viskas, kas gali būti pasiūlyta rinkai atkreipti dėmesiiui, įsigyti, naudoti ar vartoti ir norui ar poreikiui patenkinti.
14. Nuolaida	N. rinkos skaidymas į dalis, kuriose vienodai ar panašiai reaguojama į

	rinkodaros veiksmus.
<b>15. Produktas</b>	<b>O.</b> rinkos dalis, į kurią įmonė nukreipia visas rinkodaros priemones.
<b>16. Kintamosios sąnaudos</b>	<b>P.</b> akvakultūros produktų kiekis, kurį gali nupirkti vartotojai tam tikroje geografinėje teritorijoje per tam tikrą laiką tam tikroje rinkodaros aplinkoje, naudojant tam tikras rinkodaros priemones.
<b>17. Pastoviosios sąnaudos</b>	<b>Q.</b> ekonominių mainų sistema, suvedanti pirkėjus ir pardavėjus.
<b>18. Sąnaudos</b>	<b>R.</b> bet kurios savo gyvenimo stadijos vandens organizmai, kurie yra akvakultūros veiklos rezultatas, taip pat iš šių organizmų gauti produktai.

### 3 UŽDUOTIS. „Taip ar ne?“

*Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.*

1. Straipsnis laikraštyje apie Lietuvos ekonominę situaciją gali būti vertinamas kaip produktas.
2. Prekės teikiamą naudą visi žmonės vertina vienodai.
3. Rinka yra mainų sistema susijusi su geografine teritorija.
4. Rinkodara apima ryšių tarp įmonės, tiekėjų, vartotojų ir konkurentų kūrimą ir palaikymą.
5. Prekė – tai materialus daiktas, asmuo, vietovė ar idėja, naudojama ar vartojama poreikiui patenkinti.
6. Analizuojant *produkto esmę* būtina atsakyti į klausimą – ką vartotojai perka?
7. *Produkto visuma* apima prekių savybes, stilių, pakuotę ir papildomas paslaugas.
8. Produktas yra tik apčiuopiamų savybių rinkinys.
9. Vartojamieji produktai gali būti klasifikuojami į trumpalaikio ir ilgalaikio vartojimo produktus.
10. Būtinieji produktai – tai produktai, kuriuos vartotojas pirksdamas sugaišta nemažai laiko ir deda nemažai pastangų informacijai surinkti.
11. Pirksdamas vertingus produktus vartotojas atsižvelgia į produkto tinkamumą, kokybę, kainą, stilių.
12. Žaliavos – tai perdirbamosios pramonės prekės, kurios tampa vartotojo perkamo produkto dalimi.
13. Grynoji materialinė prekė – tai prekė, kuri pateikiama vartotojui ir ją lydi neesminė paslauga.
14. Įmonė nustatydamą prekių ir paslaugų kainas siekia padengti patirtas sąnaudas ir gauti pelno.
15. Įmonėje kainodara apima tik kainos nustatymo veiksmus.
16. Įmonės kainodaros tikslus įtakoja ir vidiniai veiksniai – rinkos pobūdis, paklausa, konkurencija, vyriausybė ir kt.
17. Kai rinkoje yra labai aštri konkurencija ir vartotojų poreikiai labai dažnai keičiasi, įmonės kainodaros tikslas yra išgyventi.

18. Įmonė, gaminanti ir parduodanti būtinąsias prekes vartotojams, nustatydamą prekių kainas dažniausiai siekia maksimalaus pelno.
19. Minimalią prekių ir paslaugų kainą lemia konkurencija rinkoje.
20. Pastoviosios sąnaudos – tai sąnaudos, kurios kinta keičiantis produkcijos pardavimo apimtims.
21. Kintamųjų sąnaudų pavyzdys galėtų būti darbuotojų darbo užmokestis, pakavimo medžiagos, žaliavos ir kt.
22. Jei įmonė parduoda produktą padengdama kintamąsias sąnaudas, ji uždirba pelną.
23. Maksimalią prekės ar paslaugos kainą lemia rinka, paklausa ir sąnaudos.
24. Didžiausią laisvę nustatydamą prekių ir paslaugų kainas turi įmonė, veikianti monopolinės rinkos sąlygomis.
25. Sąnaudų ir antkainio kainodaros metodą tikslinga taikyti tada, kai parduoda tik produkto vienetų kiek yra numaćiusi už nustatytą kainą.
26. Sąnaudų ir antkainio kainodaros metodas yra labai populiarus, nes įmonei lengviau išmatuoti rinkos paklausą nei savo paslaugos teikimo sąnaudas.
27. Lūžio taško kainodaros metodo esmę sudaro pirkėjų suvokimas apie prekės ir paslaugos vertę, o ne patiriamos sąnaudos.
28. Vertės kainodaros procesas prasideda nuo vartotojų poreikio ir suvokimo analizės.
29. Taikydamos konkurencinės kainodaros metodą įmonės remiasi konkurentų kainomis, o ne patiriamomis sąnaudomis ar paklausa.
30. Pirkėjai į prekės kainos pokyčius reaguoja ne taip greitai, kaip į kitus rinkodaros veiksmus.
31. Nuolaida – tai atlygis klientams už tam tikrą elgseną.
32. Kiekybinė nuolaida taikoma tuomet, kai pirkėjas greitai atsiskaito už pirktas prekes.
33. Sezonines nuolaidas įmonė naudoja siekdama paskatinti sezoninių prekių pardavimą.
34. Taikydama įvairias nuolaidas įmonė siekia padidinti apyvartą, „pririšti“ vartotoją.

---

#### 4 UŽDUOTIS.

Žemiau pateiktame tekste „iškrito“ keli žodžiai. Įrašykite juos sudarydami aiškius ir logiškus sakinius. Žodžiai ar jų junginiai kartojasi vieną kartą.

Praleisti žodžiai: *„karalius“; atstumti; aukšta; mažinama; dideliais kiekiais; individualias nuolaidas; inovaciniams produktams; išradingumo; konkurencijos sąlygomis; koreguoti; naujiems; esamiems; nuolaidas; nuolaidų sistema; pelną; strategijos; žemesne.*

#### **Klientas yra „karalius“**

Mano nuomone, visos kainų (a)\_\_\_\_\_ yra skirstomos į dvi grupes: taikant (b)\_\_\_\_\_ produktams ir jau (c)\_\_\_\_\_ rinkoje. Naujiems produktams yra dvi kainų

nustatymo alternatyvos: pradžioje nustatoma (d)\_\_\_\_\_ kaina, kuri vėliau (e)\_\_\_\_\_ arba taikoma skverbimosi strategija – prekė įvedama į rinką su (f)\_\_\_\_\_ kaina nei esama nusistovėjusi rinkoje. Tuomet, kai pirmiausia nustatoma aukšta kaina yra taikoma daugiau (g)\_\_\_\_\_, o skverbimosi strategija labiau priimtina stiprios (h)\_\_\_\_\_. Jau esamų rinkoje prekių kainų strategijų variantai apima galimybes naudotis kainos bei kokybės arba į konkurentus orientuotas strategijas.

Kainos nėra statiškas elementas. Jas tenka (i)\_\_\_\_\_, panaudojant (j)\_\_\_\_\_. Bendrai vertinant, operatyvinių priemonių panaudojimas keičiant kainas priklauso ne vien nuo teorijos žinojimo, bet ir nuo vadybininkų (k)\_\_\_\_\_, ypač kai kalbama apie nuolaidas.

Yra sakoma, jog klientas yra „karalius“. Vadovaujantis šia klasikine verslo nuostata, vadybininkai vienodai skiria laiko ir dėmesio pirkėjui tiek perkančiam (l)\_\_\_\_\_, tiek ir smulkiais partijomis. Juk labai sunku savo noru (m)\_\_\_\_\_ pirkėją. Smulkūs klientai dažnai būna labai atkaklūs ir išsireikalauja panašių nuolaidų, kaip ir stambūs pirkėjai, jiems aptarnauti tenka sugaišti daug laiko – visa tai pavirsta papildomomis išlaidomis, kurios ir mažina įmonės (n)\_\_\_\_\_. Įmonių vadybininkai turėtų kritiškiau pasvarstyti, ar tikrai kiekvienas klientas yra (o)\_\_\_\_\_, ir siūloma nesivadovauti, pavyzdžiui, bendra įmonės (p)\_\_\_\_\_, o ją rengti skaidant klientus į atskiras grupes ir pritaikant klientų segmentams (r)\_\_\_\_\_.

Šaltinis: Slapšytė Karolina, (2012-11-01). *Kainodara, kaip procesas, remiantis austrų ekonomikos mokykla*. Prieiga per internetą: <http://avangardas.lt/aktualijos/799-kainodara-kaip-procesas-remiantis-austr-ekonomikos-mokykla.html>

---

## 5 UŽDUOTIS.

Akvakultūros ūkis „Žuvis“ augina ir prekiauja afrikinį šamą. Jis į savo asortimentą nusprendė įtraukti naują produktą ir pradėjo auginti upėtakį. Žuvies mailių ir pašarus visam žuvies auginimo ciklui (6 mėn.) ūkis išleidžia 11879 Lt.

Ūkio pastoviosios sąnaudos (darbo užmokestis ir palūkanos už paskolą) sudaro 2253 Lt per mėnesį. Kai upėtakis pasieks prekinį dydį per mėnesį tikimasi parduoti 350 kilogramų žuvies.

Akvakultūros ūkis „Žuvis“ nori gauti 25% antkainį, tenkantį vienam upėtakio kilogramui. Apskaičiuokite žuvies pardavimo kainą.

---

## 6 UŽDUOTIS

Šamus auginanti akvakultūros įmonė „Žuvelė“ kiekvieną mėnesį moka palūkanas už paskolą ir su darbo santykiais susijusius mokesčius. Šios pastoviosios sąnaudos sudaro 3100 €/mėn. Vienos mėnesio kintamosios sąnaudos sudaro 838 €. Per mėnesį įmonė planuoja parduoti 800 kg žuvies.

Akvakultūros įmonės „Žuvelė“ savininkas paskaičiavo, kad vieno mėnesio pajamos bus 4340 €.

Nubraižykite lūžio taško grafiką. Kiek žuvies turi parduoti įmonė, kad nepatirtų nuostolių?

---

## 7 UŽDUOTIS

Žemiau pateiktame tekste „iškrito“ keli žodžiai. Įrašykite juos sudarydami aiškius ir logiškus sakinius. Žodžiai ar jų junginiai kartojasi vieną kartą. Praleisti žodžiai: *antraštę, spalvą, pritraukti, paveikslėlius, išskirtinį, dydį, reklamos, radiją, žodžius, balsus, televiziją, kūno kalba, veido išraiška, poza, produkto pakuotės, kvapą, formą, maisto*.

Spausdintoje reklamoje komunikacijos specialistas turi gerai apgalvoti reklamos (a)\_\_\_\_\_, tekstą, iliustraciją ir (b)\_\_\_\_\_. Dėmesiui (c)\_\_\_\_\_ reklamos gamintojai stengiasi rasti originalius, naujoviškus reklamos pateikimo būdus: į akį krintančius (d)\_\_\_\_\_ ir antraštes, (e)\_\_\_\_\_ dizainą, reklamos pranešimo (f)\_\_\_\_\_ ir išdėstymą, spalvą, formas. Jei (g)\_\_\_\_\_ pranešimas bus perduodamas per (h)\_\_\_\_\_, reikia parinkti (i)\_\_\_\_\_, garsus ir (j)\_\_\_\_\_. Vienaip turi skambėti balsas, reklamuojantis dėvėtus automobilius, ir visai kitaip – labai geros kokybės baldus.

Jei reklamos pranešimas transliuojamas per (k) \_\_\_\_\_, planuojami ne tik visi anksčiau minėti elementai, bet ir (l)\_\_\_\_\_. Smulkiai suplanuojama žmogaus (m)\_\_\_\_\_, gestai, drabužiai, (n)\_\_\_\_\_. Jei reklamos pranešimas perduodamas užrašius jį ant (o)\_\_\_\_\_, komunikacijos specialistas privalo atkreipti dėmesį į produkto ar jo pakuotės faktūrą, (p)\_\_\_\_\_, spalvą, dydį ir (r)\_\_\_\_\_. Pavyzdžiui, spalva yra labai svarbi komunikacijos dalis, reklamuojant (s)\_\_\_\_\_ produktus.

---

## 8 UŽDUOTIS

Jūs nusprendėte pasistatyti uždaro tipo žuvies auginimo fermą ir auginti prekinę žuvį (mailių/pirštinius, fingerius/jauniklius). Apibūdinkite žuvies ir jos produktų rinką:

1. Kokius poreikius vartotojas tenkins?
2. Kokia bus pagrindinė siūloma prekė?
3. Kokias paslaugas, papildančias siūlomą prekę, galima pasiūlyti vartotojams?
4. Kokia vertė vartotojui bus sukuriama?
5. Kur ir kaip vartotojas galės įsigyti (mainai) pageidaujamą produktą?
6. Kokia yra siūlomo produkto rinka?
7. Kokias sąnaudas (kaštus) patirs produkto gamintojas?



## 9 UŽDUOTIS



A. Apibūdinkite pateiktame paveikslėlyje „grynąją“ prekę (dėl ko žmonės ją perka)?

B. Kokia gali būti šios prekės papildoma nauda („išplėsta“ prekė)?

## 10 UŽDUOTIS

*Padiskutuokime:*

1. Pateikite konkrečių pavyzdžių, kai žuvies ir jos produktų rinkoje parduodamos „grynos“ prekės ir „išplėtos“ prekės.
2. Kodėl šiandieninėje asmeninio vartojimo prekių rinkoje labai sunku parduoti „grynąją“ prekę?

## 11 UŽDUOTIS

Jūs nusprendėte pasistatyti uždaro tipo žuvies auginimo fermą ir auginti prekinę žuvį (upėtakis, šamas), kurios metinis našumas 40 tonų. Jūsų ūkis veikia vykdo Skuodo rajone. Čia nėra nei vienos veikiančios žuvies auginimo fermos. Artimiausi konkurentai Latvijoje.

1. Apibūdinkite vartotoją, kuriam jūsų siūlomas produktas bus naujas (subjekto dimensija)?
2. Iki kada jūsų siūlomas produktas bus naujas (laiko dimensija)?
3. Kokių veiksmų jūs imtumėtės, kad atnaujinti siūlomą produktą (intensyvumo dimensija)?

## 12 UŽDUOTIS

Internetas – tai ryšių su visuomene palaikymo priemonė. Vartotojai dalijasi savo problemomis ir patirtimi apie siūlomus įmonių produktus, paslaugas, kainas ir garantijas. Kokias ryšių su visuomene problemas sukelia internetas ir kokias atveria galimybes? Kaip ūkininkas, kuris uždaro tipo žuvies auginimo fermoje augina prekinę žuvį (upėtakis, šamas), kurios metinis našumas 40 tonų, šioms problemoms spręsti ir galimybėms išnaudoti gali pasitelkti savo interneto svetaines?

## 13 UŽDUOTIS

Rinkodara telefonu ir internetinė prekyba suteikia galimybę pasiekti vartotoją tiek namuose, tiek darbe. Kokie yra šių prekybos rūšių privalumai ir trūkumai? Pateikite pavyzdžių,



kada ūkininkas uždaro tipo žuvies auginimo fermoje auginantis prekinę žuvį (upėtakį, šamą), kurios metinis našumas 40 tonų, efektyviausiai galės naudotis šiais pardavimo būdais.

## 6 SKYRIUS. AKVAKULTŪROS VERSLO FINANSAI

### 1 UŽDUOTIS. „Klausimai“

*Atsakykite į klausimus:*

1. Kokie veiksniai lemia investicijų poreikį rengiant uždaras recirkuliacines sistemas?
2. Kokie veiksniai įtakoja apyvartinio kapitalo poreikį URS?
3. Į kokius klausimus reikia atsakyti planuojant lėšų poreikį?
4. Kokias finansines ataskaitas turi rengti įmonė kasmet?
5. Kada įmonė gali rengti sutrumpintą balansą, pelno (nuostolių) ataskaitas ir sutrumpintą aiškinamąjį raštą?
6. Kokią informaciją apie įmonę teikia balansas?
7. Kaip balanse grupuojamas įmonės turtas?
8. Kokia yra apskaitos lygybė? Paaiškinkite.
9. Kokią informaciją patiekama įmonės pelno (nuostolių) ataskaitoje?
10. Kaip skirstoma įmonės veika pelno (nuostolių) ataskaitoje?
11. Koku tikslu sudaromas įmonės finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas?
12. Koku tikslu skaičiuojami finansiniai rodikliai?
13. Kokiais dokumentais remiantis skaičiuojami finansiniai rodikliai?
14. Kokie yra pagrindiniai finansiniai rodikliai, kuriuos skaičiuoja įmonė?
15. Ką parodo likvidumo rodiklis?
16. Ką parodo apie įmonę skolos koeficientas?
17. Ką parodo apie įmonę pelningumo rodiklis?
18. Kokie yra apyvartumo rodikliai? Ką jie parodo?

### 2 UŽDUOTIS. „Sąvokos ir teiginiai“

*Parinkite atsakymus – kiekvienai sąvokai I skiltyje parinkite apibrėžimą iš II skilties. Atsakymus užrašykite taip: 11 K, 12 L, 13 M ir t.t.*

I skiltis	II skiltis
<b>1. Trumpalaikio įsiskolinimo koeficientas</b>	<b>A.</b> finansiniai ištekliai, reikalingi vienam gamybos ciklui įvykdyti, visiškai sunaudojami to ciklo metu
<b>2. Turto pelningumas</b>	<b>B.</b> finansinė ataskaita, kurioje parodomas visas įmonės turtas, nuosavas kapitalas, įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną
<b>3. Balansas</b>	<b>C.</b> finansinė ataskaita, kurioje parodomos visos per ataskaitinį laikotarpį įmonės uždirtos pajamos, patirtos sąnaudos ir gauti veiklos rezultatai.
<b>4. Atsargų</b>	<b>D.</b> finansinė ataskaita, kurioje parodomos įmonės ataskaitinio

<b>apyvartumas dienomis</b>	laikotarpio pinigų ir pinigų ekvivalentų įplaukos ir išmokos.
<b>5. Apyvartinis kapitalas</b>	<b>E.</b> padeda įvertinti įmonės galimybę padengti savo trumpalaikes skolas naudojantis turimais grynaisiais pinigais ir trumpalaikiu turtu.
<b>6. Pinigų srautų ataskaita</b>	<b>F.</b> rodiklis parodo, kokia įmonės turto dalis finansuojama trumpalaikėmis skolomis.
<b>7. Likvidumo rodiklis</b>	<b>G.</b> parodo įmonės sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės veiklos, t.y. kokia dalis bendrojo pelno tenka vienai daliai pardavimo pajamų.
<b>8. Pelno (nuostolių) ataskaita</b>	<b>H.</b> parodo, per kiek dienų yra atnaujinamos atsargos norint parduoti numatytą produkcijos kiekį, taip pat parodo ir mažiausias atsargas, kurių reikia veiklai vykdyti.
<b>9. Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita</b>	<b>I.</b> parodo įmonės ilgalaikio ir trumpalaikio turto naudojimo efektyvumą, vadovų sugebėjimą jį valdyti ir kontroliuoti.
<b>10. Bendrasis pardavimo pelningumas</b>	<b>J.</b> finansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie nuosavo kapitalo pasikeitimus per ataskaitinį laikotarpį.

### 3 UŽDUOTIS. „Taip ar ne?“

*Ar teisingas teiginys? Paaiškinkite.*

1. Lengviausia apskaičiuoti lėšas, kurios bus reikalingos akvakultūros įmonės apyvartiniam kapitalui formuoti.
2. Daugiausia investuoti reikia į tas uždaras recirkuliacines sistemas, kuriose daug darbų atliekama samdant daugiau darbuotojų.
3. Įmonėje lėšų turi pakakti ne tik pradinėms investicijoms, jų turi nepritrūkti tol, kol įmonė pradės gauti pajamas š žuvies pardavimų.
4. Planuojant įmonės lėšų poreikį reikia atsakyti į du klausimus: kam reikės lėšų, kada reikės pinigų.
5. Apskaita yra rinkinys tam tikrų standartų ir taisyklių, kurių verslas turi laikytis.
6. Balansas – tai finansinė ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie nuosavo kapitalo pasikeitimus per ataskaitinį laikotarpį.
7. Pelno (nuostolių) ataskaita – tai finansinė ataskaita, kurioje parodomas visos per ataskaitinį laikotarpį įmonės uždirbtos pajamos, patirtos sąnaudos ir gauti veiklos rezultatai.
8. Įmonės kasoje esantys gryniesi pinigai priskiriami ilgalaikiam turtui.
9. Turtas balanse yra pateikiamas pagal jo likvidumo laipsnį.
10. Per vienerius metus gautinos sumos yra atspindimos balanso nuosavybės dalyje.
11. Pelno (nuostolių) ataskaitoje pateikiamos produkto gamybos sąnaudos ir išlaidos, kurias patiriamos per tą patį laiką kai buvo uždirbtos pajamos.
12. Netipinei įmonės veiklai priskiriama finansinė ir neįprasta įmonės veikla.
13. Jei likvidumo rodiklis yra 1-2, tai gali reikšti, kad įmonė nesugeba efektyviai panaudoti turto.
14. Gamybos įmonių turto apyvartumo koeficientas vertinamas labai gerai, jei yra didesnis nei 5.

15. Įmonės balansas sudaromas vadovaujantis fundamentalia apskaitos lygybe: turtas turi būti lygus nuosavybei.

#### 4 UŽDUOTIS. „Apskaitos lygybė“

Šios operacijos buvo atliktos 20X2 metų balandžio ir gegužės mėnesiais Įmonėje „Auksinė žuvelė“. Įmonė rūko žuvį ir ja prekiauja.

1. Sudarykite ūkinių operacijų įtakos apskaitos lygybei lentelę (pagal pateiktą formą)
2. Sudarykite Įmonės „Auksinė žuvelė“ 20X2 metų gegužės 31 d. supaprastintą balansą.
3. Sudarykite Įmonės „Auksinė žuvelė“ 20X2 metų gegužės 31 d. supaprastintą pelno (nuostolių) ataskaitą.

Eil. Nr.	Data	Operacijos turinys
1.	Balandžio 1 d.	Savininkas investavo 10 000 Lt nuosavų lėšų į žuvies perdirbimo verslą.
2.	Balandžio 5 d.	Metams laiko išsinuomota žuvies rūkykla po 1500 Lt per mėnesį. Sumokėta už tris mėnesius – balandį, gegužę ir birželį.
3.	Balandžio 5 d.	Įsigytos žuvies plovimo vonios 989 Lt. Mokėjimas sutartas gegužės 5d.
4.	Balandžio 8 d.	Nupirktas 100 kg gyvos žuvies už 830 Lt. Mokėjimas atliktas iš karto.
5.	Balandžio 12 d.	Išrūkyta 20 kilogramų žuvies.
6.	Balandžio 13 d.	Nupirktas vakuumavimo aparatas už 7560 Lt.
7.	Balandžio 10 d.	Pasamdytas darbuotojas, kurio sutartinis atlyginimas 1 000 Lt.
8.	Balandžio 15 d.	Sumokėta už internetinio puslapio priežiūrą 500 Lt.
9.	Balandžio 18 d.	Parduota pagaminta rūkyta žuvis. Pajamos 250 Lt.
10.	Balandžio 19 d.	Papildytos kuro atsargos rūkyklai, vertė 1500 Lt. Apmokėjimas suderintas gegužės mėnesį.
11.	Gegužės 2 d.	Išrūkyta 80 kilogramų žuvies.
12.	Gegužės 10 d.	Nupirkti vakuumavimo maišeliai už 500 Lt.
13.	Gegužės 25 d.	Išmokėtas darbo užmokestis už balandžio ir gegužės mėnesius.
14.	Gegužės 29 d.	Apmokėta už įsigytą kurą rūkyklai.
15.	Gegužės 30 d.	Sumokėta už lauko reklamą 890 Lt.
16.	Gegužės 31 d.	Parduota pagaminta rūkyta žuvis. Pajamos 1000 Lt.

#### 5 UŽDUOTIS. „Balanso ir Pelno (nuostolių) ataskaitų sudarymas“

Tai Įmonės „Auksinė žuvelė“ 20X7 metų duomenys. Įmonė rūko žuvį ir ja prekiauja.

1. Sudarykite Įmonės „Auksinė žuvelė“ 20X7 metų gruodžio 31 d. balansą.
2. Sudarykite Įmonės „Auksinė žuvelė“ 20X7 metų gruodžio 31 d. pelno (nuostolių) ataskaitą.

Eil. Nr.	Sąskaitų pavadinimai	Suma
1.	Pinigai	10 000
2.	Darbo užmokesčio sąnaudos	15 696
3.	Įmonės turimos įrangos nusidėvėjimas	1 076
4.	Savininko investicijos	10 000
5.	Įrangos įsigijimas	5 978
6.	Transporto priemonės nuoma	4 000

7.	Grynasis pelnas	55 545
8.	Palūkanų sąnaudos	10 000
9.	Pirkėjų skolos	12 700
10.	Reklamos sąnaudos	6 000
11.	Skolos tiekėjams	39 500
12.	Pelno mokestis	2 923
13.	Pardavimai	230 000
14.	Pastatai	100 000
15.	Žuvies perdirbimui skirtos atsargos	85800
16.	Kuro sąnaudos	5760
17.	Elektros sąnaudos	43200

## 6 UŽDUOTIS

Šios operacijos buvo atliktos 20X5 metų spalio mėnesį Ūkyje „Žuvis“, kur auginama prekinė žuvis (upėtakis) uždaro tipo sistemoje, kurios metinis našumas 40 tonų.

1. Sudarykite ūkinių operacijų įtakos apskaitos lygybei lentelę (pagal pateiktą formą)
2. Sudarykite Ūkio „Žuvis“ 20X5 metų spalio 31 d. supaprastintą balansą.
3. Sudarykite Ūkio „Žuvis“ 20X5 metų spalio 31 d. supaprastintą pelno (nuostolių) ataskaitą.

Eil. Nr.	Data	Operacijos turinys
17.	Spalio 1 d.	Ūkininkas investavo 10 000 € nuosavų lėšų į URS-40 įrengimą
18.	Spalio 3 d.	Iš banko dviem metams gauta 500 000 € paskola
19.	Spalio 5 d.	Metams laiko išsinuomotas transportas po 2083 Lt per mėnesį. Sumokėta už du mėnesius – spalio ir lapkričio.
20.	Spalio 5 d.	Įsigytas automobilio draudimas metams. Vertė 1 200 €.
21.	Spalio 8 d.	Iš Lenkijos parsivežta upėtakių jauniklių, kurių vertė 830 000 €, 25 % sumos sumokėta iškart, likusioji dalis išdalinta proporcingai pusės metų laikotarpiui
22.	Spalio 8 d.	Iš Lenkijos parsivežta pašarų upėtakiams, kurių vertė 198 000 €, sutarta mokėti proporcingai šešis mėnesius. Pirmoji įmoka lapkričio mėnesį.
23.	Spalio 9 d.	Sumokėta už elektros energiją, kuri buvo sunaudota rugsėjo mėnesį, 62 000 €.
24.	Spalio 10 d.	Pasamdytas darbuotojas, kurio sutartinis atlyginimas 1 000 Lt.
25.	Spalio 13 d.	Nupirkta biofiltro medžiaga už 50 000 €. Įsipareigota sumokėti per 20 dienų.
26.	Spalio 15 d.	Sumokėta už internetinio puslapio priežiūrą 500 Lt.
27.	Spalio 18 d.	Parduota pirmoji upėtakių partija 1 000 kg, 25 € už kilogramą. Apmokėta iš karto.
28.	Spalio 19 d.	Papildytos regentų atsargos, vertė 1 000 €.
29.	Spalio 25 d.	Išmokėtas darbo užmokestis už 10 darbo dienų.
30.	Spalio 29 d.	Apmokėta už įsigytą biofiltro medžiagą 10% sumos.
31.	Spalio 30 d.	Sumokėta už lauko reklamą 1 000 €.
32.	Spalio 31 d.	Parduota antroji upėtakių partija 1 000 kg, 25 € už kilogramą. Pirkėjai atsiskaitė iškart.

## Ūkis „Žuvis“

20X5 metų spalio mėnesio

Ūkinių operacijų lentelė (Eur)

Eil. Nr.	TURTAS				NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
	URS-40 įranga	Išlaidos jaunikliams, pašarams, biofiltrui	Pinigai	Iš ankstiniai apmokėjimai	Ūkininko investicijos	Skola tiekėjams	Skola bankui	+Pajamos - Sąnaudos
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.								
2.								
3.								
4.								
5.								
6.								
7.								
8.								
9.								
10.								
11.								
12.								
13.								
14.								
15.								
16.								
	<b>Turtas iš viso</b>				<b>Nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso</b>			

## Ūkio „Žuvis“

20X5 m. spalio 31 d.

Balansas (Eur)

Eil. Nr.	Turtas		Eil. Nr.	Nuosavybė ir įsipareigojimai	
1	2	3	4	5	6
1.			1.		
2.			2.		
3.			3.		
4.			4.		
	<b>Turtas iš viso:</b>			<b>Nuosavybė ir įsipareigojimai iš viso</b>	

Ūkio „Žuvis“

20X5 m. spalio 31 d.

Pelno (nuostolių) ataskaita (Eur)

<b>Eil. Nr.</b>	<b>Straipsniai</b>	<b>Suma</b>
<b>1.</b>	<b>Pardavimai</b>	
<b>2.</b>	<b>Sąnaudos:</b>	
2.1.		
2.2.		
2.3.		
2.4.		
2.5.		
2.8.		
<b>3.</b>	<b>Grynasis pelnas (nuostolis)</b>	

---